

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35066
Nom	Dret processal penal I
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2019 - 2020

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1302 - Grau de Criminologia	Facultat de Dret	2	Segon quadrimestre
1923 - Programa Doble Titulación Derecho-Criminología	Facultat de Dret	2	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1302 - Grau de Criminologia	8 - Dret Processal	Obligatòria
1923 - Programa Doble Titulación Derecho-Criminología	3 - Assignatures obligatòries de segon curs	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
MARTIN PASTOR, JOSE	45 - Dret Administratiu i Processal

RESUM

Dret Processal Penal I és una de les assignatures obligatòries del Grau de Criminologia de la Universitat de València. S'impartix en el segon any, segon semestre, i és la primera matèria que sobre la ciència processal haurà de cursar l'estudiant per a graduar-se en Criminologia. L'altra, és Dret Processal Penal II. Amb ambdós, es pretén donar una visió completa del procés penal per mitjà d'una aproximació prèvia als conceptes bàsics de la disciplina.

Per mitjà d'esta assignatura –i la que li segueix i s'impartix l'any següent– l'estudiant de criminologia s'introduïx en el fenomen processal, instrument indispensable per a la realització del dret penal.

És tracta d'una matèria de coneixement essencial per als que és dediquen professionalment a la criminologia en tant que subjectes l'activitat de la qual ve, en major o menor mesura, relacionada amb la justícia penal.

L'assignatura de Dret Processal Penal I comprén dos grans blocs:

-Una primera part introductòria on s'estudiarà com a conceptes instrumentals de la següent secció la trilogia estructural del Dret Processal :a) Poder judicial o jurisdicció; b) Drets fonamentals dels justiciables, principalment els arreplegats en l'article 24 de la CE; c) Procés (perspectiva general)-.

Una segona part específica sobre el procés penal. En ella s'analitzarà: a) Els distints models de procés penal i la constitucionalització de les garanties essencials; b) Els subjectes –tribunal competent i parts- i l'objecte; c) La fase de procediment preliminar o etapa d'instrucció amb especial referència als seus principis informadors, el seu contingut –actes d'iniciació, d'investigació, d'imputació i relatius a mesures cautelars-, la seua estructura i els modes de terminació.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1302 - Grau de Criminologia

- Conèixer i saber utilitzar el sistema de fonts de l'ordenament jurídic processal espanyol.
- Conèixer el contingut i els límits dels drets i de les llibertats constitucionals de naturalesa processal.
E : 1 2 , 2 2 .
- Conèixer els distints tribunals de l'ordre penal i identificar-ne les competències respectives. G: 7 E: 1 2 .
- Comprendre el funcionament dels òrgans jurisdiccionals penals distingint les distintes fases d'un procés penal i en concret les que requereixen intervenció d'un criminòleg. G: 1 i E: 4.
- Saber aplicar els coneixements adquirits en dret processal dins i fora de la realitat forense. E: 4, 11 i 1 2 .

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Esta assignatura està orientada que l'alumne adquirisca com resultat de l'aprenentatge les competències següents:

- Conèixer i saber utilitzar el sistema de fonts de l'ordenament jurídic processal espanyol.
- Conèixer el contingut i els límits dels drets i llibertats constitucionals de naturalesa processal.
- Conèixer els distints tribunals de l'orde penal i identificar les seues competències respectives.
- Comprendre el funcionament dels òrgans jurisdiccionals penals distingint les distintes fases d'un procés penal i en concret les que requereixen intervenció d'un criminòleg.
- Saber aplicar els coneixements adquirits en dret processal dins i fora de la realitat forense.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció a l'assignatura

Introducció a l'assignatura

2. La jurisdicció i els seus principis constitucionals. L'organització judicial

La jurisdicció i els seus principis constitucionals. L'organització judicial

3. L'acció i el dret a la tutela judicial efectiva

L'acció i el dret a la tutela judicial efectiva

4. El procés i els seus criteris informadors

El procés i els seus criteris informadors

5. Els diferents models de procés penal i la constitucionalització de les garanties essencials. Fases del procés i vigent tipologia

Els diferents models de procés penal i la constitucionalització de les garanties essencials. Fases del procés i vigent tipologia

6. La competència penal

La competència penal

7. Les parts acusadores i la part acusada

Les parts acusadores i la part acusada

8. L'objecte del procés penal

L'objecte del procés penal

9. L'etapa inicial, el procediment preliminar

- A. Principis informadors.
- B. Contingut: actes d'iniciació, d'imputació, d'investigació i relatius a mesures cautelars (les mesures cautelars en matèria de violència de gènere s'estudien a l'assignatura de Gènere i violència).
- C. Estructura i maneres de terminació.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	30,00	0
TOTAL	90,00	

METODOLOGIA DOCENT

Activitats en l'aula.

Exposició de continguts teòrics.

El professor exposarà i explicarà aquells elements fonamentals que han de guiar els estudiants en l'estudi i comprensió de la matèria. L'estudiant, per la seua banda, ha de comprometre's activament en el procés d'aprenentatge per mitjà de la lectura, anterior a l'explicació del professor, o en classe, en funció de l'organització del temps docent, d'aquells materials, manuals, monografies o textos proporcionats o indicats prèviament. La seua implicació en el desenrotllament de les sessions podrà incloure la exposició oral de punts concrets del temari.

Activitats aplicades.

Consistiran, entre altres, en el comentari de notícies de premsa, la resolució de casos, la realització de activitats puzzle o qüestionaris, o l'exposició de treballs dirigits. Per mitjà d'elles l'estudiant haurà de desenrotllar les competències abans assenyalades i s'introduirà i habitarà en el maneig de aquells materials i tècniques propis de la disciplina..

Estes activitats podran, o bé servir de complement a l'exposició dels coneixements teòrics realitzada pel professor, o bé centrar-se en aspectes puntuals del programa de l'assignatura que no vagen a ser objecte d'exposició pel professor.

Les activitats seran participatives i cada professor assenylarà, si és el cas, quins seran objecte de avaluació.

Activitats fora de l'aula.

Activitats complementàries.

S'inclouen ací seminaris, tutories col·lectives, el visionat de documentals i pel·lícules amb discussió posterior, visites a institucions públiques... Es programaran en el context de l'assignatura i consistiran en activitats específiques o de caràcter interdisciplinari o transversal. Es realitzaran sempre en coordinació amb els distints grups de la mateixa assignatura i/o amb altres assignatures. Si és el cas, el professor haurà d'assenylar si són objecte d'avaluació.

Activitats dirigides.

Tant per al seguiment de l'exposició teòrica com de la realització de les activitats aplicades, el professor indicarà quines lectures, busca de notícies, sentències o preparació de casos, etc., realitzarà l'estudiant.

El professor també podrà programar, dins del volum de treball de l'estudiant, altres activitats que servisquen per a reforçar o repassar els coneixements adquirits per l'estudiant.

Assistència a tutories no programades.

Per a realitzar consultes sobre qualsevol tema o aspecte relacionat amb l'assignatura i la seua dinàmica de treball, els estudiants podran assistir, en l'horari fixat per cada professor, a les tutories no programades que es fixen en el seu moment.

AVALUACIÓ

L'avaluació global de l'assignatura es obtindrà com a resultat d'una combinació de la valoració obtinguda en la prova d'avaluació dels coneixements teòrics-pràctics juntament amb la realitzada en les diferents activitats d'avaluació contínua.

En concret, l'avaluació global de l'assignatura consistirà:

- Fins a un 30%, en la puntuació obtinguda per les activitats subjectes a una avaluació contínua.
- Fins a un 70%, en la puntuació obtinguda en la prova d'avaluació dels coneixements teòrics-pràctics.
- La puntuació obtinguda en l'avaluació contínua només serà afegida a la puntuació obtinguda en la prova d'avaluació dels coneixements teòrics-pràctics, si en aquesta última s'aconsegueix, com a mínim, un 50% de la màxima puntuació establerta.

Les activitats d'avaluació contínua i la seva valoració:

- L'avaluació contínua valorarà la realització de les activitats en relació amb la matèria de l'assignatura, que seran programades i valorades en els annexos a la guia docent.
- D'acord amb el Protocol per als Graus de la Facultat de Dret de la Universitat de València, es recomana, com a mínim, tres activitats avaluables consistents, entre d'altres, en la resolució de casos pràctics, en les respostes a qüestionaris, en l'elaboració de esquemes o resums de determinats continguts de la matèria de l'assignatura, i en la realització d'exposicions.
- La professora o el professor de grups que participen en tallers interdisciplinaris o activitats complementàries programades farà constar en l'annex a la guia docent dels grups afectats si la participació en aquests tallers o activitats serà valorada com a activitat d'avaluació contínua.
- En l'annex a la guia docent del grup es precisarà si les activitats d'avaluació contínua són o no són recuperables, atenent les característiques i la naturalesa de les activitats que es tracten.

L'avaluació dels coneixements teòrics-pràctics es farà mitjançant:

- Una prova final, que versarà sobre la totalitat dels continguts avaluables.
- En l'annex a la guia docent s'especificarà si la prova esmentada es farà oralment.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Referencia b1: ARMENTA DEU, T., Lecciones de Derecho Procesal Penal, Madrid, Marcial Pons. Última edición.
- Referencia b2: ASECIO MELLADO, J. M., Derecho Procesal Penal, Valencia, Tirant lo Blanch. Última edición.
- Referencia b3: DE LA OLIVA SANTOS, A.-ARAGONESES MARTÍNEZ, S.-HINOJOSA SEGOVIA, R.-MUERZA ESPARZA, J.-TOMÉ GARCÍA, J.A., Derecho Procesal Penal, Madrid, Centro de Estudios Ramón Areces. Última edición.
- Referencia b4: GIMENO SENDRA, V., Manuel de Derecho Procesal Penal, Madrid, Colex. Última edición.
- Referencia b5: MONTERO AROCA, J., GÓMEZ COLOMER, J.L., MONTÓN REDONDO, A., Derecho Jurisdiccional III, Proceso Penal, Valencia, Tirant lo Blanch. Última edición.
- Referencia b6: MORENO CATENA, V.-CORTÉS DOMINGUEZ, V., Derecho Procesal Penal, Valencia, Tirant lo Blanch. Última edición.
- Referencia b7: NIEVA FENOLL, J., Derecho Procesal III. Proceso Penal, Madrid, Marcial Pons. Última edición.
- Referencia b8: RAMOS MÉNDEZ, F., Enjuiciamiento Penal. Décima Lectura Constitucional, Barcelona, Atelier. Última edición.

Complementàries

- Referencia c1: ARNAIZ SERRANO, A.-LÓPEZ JIMÉNEZ, R.-LOREDO COLUNGA, M., Esquemas de Derecho Procesal Penal (MORENO CATENA, V., director; ARNAIZ SERRANO, A., coordinadora), Valencia, Editorial Tirant lo Blanch. Última edición.
- Referencia c2: Ley Orgánica del Poder Judicial. Actualizada.
- Referencia c3: Ley de Enjuiciamiento Criminal y leyes procesales penales complementarias. Actualizada.
- Referencia c4: Bases de datos: las que son accesibles en bases de datos DERECHO de la Biblioteca de Ciencias Sociales Gregori Mayans, a las que las y los estudiantes de la Universitat de València pueden acceder libremente.
- Referencia c5: Webs útiles:
 - http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/judicial_cooperation_in_civil_matters/index_es.htm
 - http://ec.europa.eu/civiljustice/index_es.htm
 - <http://www.prontuario.org/>
 - http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Poder_Judicial
- Referencia c6: Normas:
 - Diario oficial de la Unión Europea: <http://eur-lex.europa.eu>
 - BOE: <http://www.boe.es>
- Referencia c7: Jurisprudencia:
 - Tribunal Constitucional: <http://hj.tribunalconstitucional.es/>
 - Tribunal de Justicia de la Unión Europea: http://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/pagina-principal
 - Tribunal Supremo y otros tribunales españoles (Cendoj): <http://www.poderjudicial.es/search/index.jsp>
 - Tribunal Europeo de Derechos Humanos: <http://www.derechoshumanos.net/tribunales/TribunalEuropeoDerechosHumanos-TEDH.htm>

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Contenidos

En principio, se mantienen los contenidos inicialmente recogidos en la guía docente.

Dado que la asignatura es cuatrimestral, que la docencia presencial se ha podido realizar normalmente hasta el día 13 de marzo, y que el calendario académico establece un periodo no lectivo del 16 al 19 de marzo y del 10 al 20 de abril, el tratamiento en clase presencial de los contenidos inicialmente recogidos en la guía docente se encuentra impartido en aproximadamente un 50%.

Los contenidos no tratados presencialmente serán impartidos de forma no presencial.

No obstante, si cada profesor o cada profesora, atendida la concreta situación del grupo a su cargo, considera que debe eliminar algunos contenidos, los determinará con precisión en el Anexo a la Guía Docente e informará a las y los estudiantes por medio de la herramienta docente apropiada entre las establecidas en el apartado 3 de esta ficha.

2. Volumen de trabajo y planificación temporal de la docencia

No hay cambios en el volumen de trabajo para la asignatura.

En principio, se mantiene el peso de las distintas actividades que suman las horas de dedicación en créditos ECTS marcadas en la guía docente original.

No obstante, si algún profesor o alguna profesora, atendida la concreta situación del grupo a su cargo, ha procedido a reducir el peso de unas actividades y a su sustitución por otras manteniendo el volumen de trabajo que marca la guía docente original, lo determinará con precisión en el Anexo a la Guía Docente e informará a las y los estudiantes por medio de la herramienta docente apropiada entre las establecidas en el apartado 3 de esta ficha.

Las sesiones de docencia se mantienen en los días y horas programados en los correspondientes cronogramas, aunque se realizarán mediante las herramientas docentes que se mencionan en el apartado 3 de esta ficha.

En el cronograma del Anexo a la Guía Docente se vincularán las distintas sesiones de docencia no presencial con las respectivas herramientas docentes.

3. Metodología docente

Cada profesor o profesora deberá concretar en el anexo a la guía docente la metodología docente a seguir tanto para la docencia no presencial como para las tutorías no presenciales.

Por una parte, deberá precisar el listado de herramientas docentes que sustituyen a la docencia presencial en las clases, y determinar el uso específico que se da a cada una de ellas para cada una de las sesiones.

En principio, dichas herramientas docentes serán: la subida de materiales al Aula Virtual; la propuesta de actividades por Aula Virtual; la videoconferencia síncrona BBC; la videoconferencia asíncrona BBC; y los problemas/ejercicios resueltos para las clases prácticas.

Por otra parte, deberá indicar cómo se adapta a la nueva situación y se organiza el sistema de tutorías.

En principio, las tutorías se realizarán de acuerdo con el régimen de tutoría virtual, y se articularán mediante el correo electrónico o el Forum en Aula Virtual, y, cuando la cuestión planteada por la o el estudiante requiera una comunicación más fluida con el profesor o la

profesora, a través de la videoconferencia.

4. Evaluación

A) Evaluación continua

Atendiendo a la recomendación de incrementar el peso de la evaluación continua, se suspende, para este curso académico, la siguiente restricción prevista por la guía docente: “La puntuación obtenida en la evaluación continua sólo será adicionada a la puntuación obtenida en la prueba o las pruebas de evaluación de los conocimientos teórico-prácticos, si esta última alcanza, como mínimo, un 50 % de la puntuación máxima establecida, sea por adición de la puntuación de la prueba parcial superada más la prueba final, sea por la puntuación de la prueba final”. Consiguientemente, la puntuación obtenida por evaluación continua será adicionada a cualquier puntuación obtenida en la realización de la prueba final.

No se modifica el porcentaje de calificación por evaluación continua (30 %), porque con la eliminación de la restricción antes mencionada se incrementa de modo importante la incidencia de la puntuación obtenida por la misma en la nota final.

Si alguna actividad sometida a evaluación continua y pendiente de realización no puede ser llevada a cabo en la forma inicialmente prevista por exigir presencialidad, el profesor o la profesora informará al alumnado -precisándolo en el Anexo a la Guía Docente- sobre su realización mediante alguna de las herramientas disponibles en Aula Virtual o su sustitución por otra actividad distinta.

B) Prueba final

La prueba final on line se realizará de algunos de los siguientes modos, que tendrán que ser concretados por cada profesor o profesora en el Anexo a la Guía Docente:

- Exámenes orales por videoconferencia.
- Pruebas objetivas (tipo test), mediante los instrumentos disponibles en Aula Virtual.
- Prueba escrita abierta (examen tradicional), mediante los instrumentos disponibles en Aula Virtual.
- Casos prácticos, mediante los instrumentos disponibles en Aula Virtual.

Antes del día 30 de abril, el profesor o la profesora encargado de cada grupo informará a las y los estudiantes por comunicación escrita en Aula Virtual del modo concreto, entre los que se acaban de mencionar, que establece para la prueba final y, en todo caso, advertirá que la videoconferencia podrá ser utilizada complementariamente al modo establecido, cuando sea conveniente para aclarar dudas de autenticidad en la realización de las pruebas.

En las videoconferencias, las y los estudiantes deberán activar la función “compartir vídeo”. La negativa a hacerlo equivaldrá a no haber realizado la prueba correspondiente o el complemento de la misma.

5. Bibliografía

La bibliografía recomendada se mantiene pues es accesible.

Los principales manuales recomendados en todos los grupos de la asignatura están disponibles como e-books en la Biblioteca de Ciencias Sociales, de modo que no es necesaria su sustitución por otros materiales.

En todo caso, el profesorado encargado de los diferentes grupos precisará en el Anexo a la Guía Docente e informará por escrito en Aula Virtual de que el manual que utilicen está disponible como e-book.